

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 2 | juni 2022 | pris 20 kr

www.nejtilleu.se

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 2 - juni 2022

Löpnummer 166

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare:

Eva-Britt Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth

Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:

Beng-Åke Berg, AnnaLisa Eneroth,

Marie Ericsson, Per Hernmar,

Jan-Erik Gustafsson,

Kerstin Nordqvist

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta c/o Eneroth,

Furutåvägen 36 A, 352 54 Växjö

Telefon: 073-026 0330

e-post: ansaene26@gmail.com

Omslagsbild: Robert Nyberg

Adressändring och prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

Nästa nummer utkommer

i september 2022

Manusstopp: 5 augusti

Tryck: DanagårdLiTHO AB

Göteborg 2022

Rikskansli och materialkontor:

Folkrörelsen Nej till EU

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

e-post: kontoretgbg@nejtill.eu

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidsjukskrivna,
pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07- 4

LEDARE

SMAL ELLER BRED? — EU-KRITIKENS GRÄNSER

HUR MÅNGA ÄMNEN kan EU-kritikerna ta upp som exempel på kritik mot EU? Ännu några år in på 2000-talet var EU:s påverkan på medlemsländerna inte så stor och EU-kritiken omfattade inte så många frågor. Men med att EU:s federala funktioner fått upp farten har EU:s lagstiftande institutioner börjat producera EU-direktiv, förordningar med mera på löpande band – vilket samtidigt medfört att EU-ländernas nationella parlament förvandlats till delstatsparlament med uppgift att implementera EU-direktiv i nationell lagstiftning. Det går oftast på ren rutin och skapar inga rubriker. Det gör också att EU:s påverkan på svensk politik inte uppmärksammas och syns för allmänheten. Bredden på ämnen som EU-lagstiftningen omfattar är så stor att det är omöjligt att omfatta för oss EU-kritiker. Att vi som EU-kritiker tar upp många frågor beror på EU:s utveckling mot en överstatlig federal statsbyggnad.

En av EU-motståndarnas viktigaste uppgift är att informera allmänheten om vad EU egentligen är och vad effekterna av denna politik blir. Denna pedagogiska uppgift är A och O för EU-motståndet.

Ett aktuellt exempel på detta är Sveriges ansökan om Nato-medlemskap. Många tror att detta inte har något med EU att göra. Här är vår uppgift att förklara hur EU och Nato hänger ihop. Och det leder också till att Folkrörelsen Nej till EU tar avstånd från Sveriges ansökan om medlemskap i Nato.

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU:S långsiktiga uppgift är Sveriges utträde ur EU. Men vägen dit går genom idogt arbete med upplysning och opinionsbildning i EU-frågor.

**Ja till alliansfrihet
Nej till EU – Nej till Nato**

[folkrörelsen nej till eu]

Uttalande från Folkrörelsen Nej till EU 2022-04-27

Den svenska alliansfrihetens värde

Den svenska alliansfriheten har hållit landet utanför alla krig i 200 år. Det är rekord på Jorden och världens mest framgångsrika säkerhetspolitik. Ingen annan stat har haft fred så länge, utom det likaledes neutrala Schweiz.

Om en så framgångsrik politik alls skall skrotas, måste det föregås av ordentliga utredningar, samråd och debatt – och breda överenskommelser.

Det är trots allt den största förändringen på det viktigaste politikområdet – den yttre avgränsningens karaktär – skyddet av landets frihet – på 200 år.

Den nuvarande historielösa panikreaktionen är ett underbetyg; ett genuint omoget och otillräckligt politiskt ledarskap.

Så får livsviktiga politiska beslut inte fattas.

Under alla omständigheter måste frågan underställas folket

i en folkomröstning. Den är ofantligt mycket viktigare än både folkomröstningarna om rusdrycker och högertrafik.

I en folkomröstning skall tid till folkbildning och debatt finnas. Bägge sidor skall ha likvärdiga resurser.

Och frågeställningen skall vara ja eller nej - tydlig och korrekt formulerad.

Folkrörelsen Nej till EU anser att det svenska folkets intressen bäst tjänas av att vi är fria och oberoende. Vi vill lämna EU och återupprätta vår nationella frihet.

Folkrörelsen Nej till EU vill inte att Sverige deltar vare sig i EU:s militarisering, eller i NATO.

Vi anser att vår, Europas och världens säkerhet bäst gagnas av att vi förblir alliansfria.

Nej till Nato i Stockholm den 7 maj:

Nato är ingen fredsorganisation.

Folkrörelsen Nej till EU anser att det svenska folkets intresse bäst tjänas av att vi är fria och oberoende, vi vill inte att Sverige deltar vare sig i EU:s militarisering eller EU och anser att vår, Europas och världens säkerhet bäst gagnas av att vi förblir alliansfria. Det var slutsatsen i det tal som ordföranden för Storstockholms lokalförening Peter Bylund höll under Nej till Natom demonstrationen den lördagen den sjunde maj. Solen sken och våren pågick för fullt när demonstrationståget i sakta mak rörde sig från Norra Bantorget mot Norrmalmstorg och samlade flera hundra deltagare från en mängd organisationer som ville göra sin röst hörd i den allt hetsigare debatten om ett svenskt Nato-medlemskap. Ur megafonerna ljöd budskapet: Inte en soldat, inte ett gevär, inte en krona till Natos militär.

Folkrörelsen Nej till EU var med och organiserade demonstrationen tillsammans med Ung Vänster, Nej till Nato, Svenska fredskommittén, IKFF, Folket i bild, Feministiskt initiativ Stockholm och Visk. Bland övriga talare märktes Amanda Jenander från Ung vänster, Paulina Sokolow från Feministiskt initiativ, Eva Jonson från Nej till Nato och Kajsa Ekis Ekman. Läs hela Peter Bylunds tal på vår webbsida <http://www.nejtilleu.se>

Foto: Marie Ericsson

Peter Bylund

Sveriges unika censur strider mot grundlagen

I samband med utbrottet av kriget i Ukraina har EU beslutat att förbjuda de ryska nyhetsmedierna. Russia Today (RT) och Sputniknews i hela Unionen.

Journalisten Emanuel Karlsten som är skribent i Göteborgs-posten har gjort en serie artiklar om detta. Vi publicerar härmed den första delen plus ett utdrag av en extra text, tillsammans med länkadresserna till de övriga artiklarna. (om du läser tidningen på nätet är länkarna klickbara)

Ursula von der Leyen meddelar beslutet (YouTube):

<https://www.youtube.com/watch?v=Ohm0raitPoo>

Länk till meddelande om beslutet: <https://www.globaltradealert.org/state-act/62336/eu-suspensi/>

Sedan mars förväntar sig Sverige att internetoperatörer förbjuder användare att läsa ryska statsmedier. Det är en unik censur. Aldrig i modern historia har Sverige gått ut med påbud om att viss information inte får nå svenska medborgare. Det har inte hänt med IS-propaganda, inte med barnporr eller något av de många övergrepp som tillgängliggörs på internet.

Men med ryska kanalen RT har det hänt – i strid med svensk lag.

Det här är en berättelse i tre delar om ett unikt statligt ingrepp i en grundläggande medborgerlig rättighet – där ingen vill ta ansvar.

Del 1: Den unika censuren

FÖR DEN SOM knappar in RT.com på dator eller mobiltelefon ser det ut som att sajten inte existerar. Eller som att internet slutat fungera: "Webbplatsen kan inte nås". Det kan den, men inte om du är abonnent hos någon av Sveriges största internetleverantörer. Samma sak med Sputniknews.com. De är båda ryska, statskontrollerade medier och i den första vågen av EU-sanktioner beslutade Europeiska unionens råd – ett slags toppmöte av statsöverhuvuden från EU:s samtliga länder – att anta en förordning om att förbjuda dessa etermedier att sändas

i EU. Beslutet togs snabbt och passerade inte parlamentet och ännu snabbare gick det efter beslutet då EU:s tjänstemannaregering, EU-kommissionen, gjorde en egen tolkning av förordningen. Nu handlade censuren inte bara om fall där ryska statsmedier sände utan också i de fall medierna kunde uppsökas. I ett brev till internetföretag som läckt ut, men vars innehåll en högt uppsatt person på svenska Google bekräftat för mig, krävde

statsmedierna skulle blockeras från sökmotorer och sociala medier. Därför är RT.com också borta från både Google-resultat och även mer oberoende aktörer som Duckduckgo. Det är som att de ryska statsmedierna aldrig existerat.

EN SÅDAN CENSUR, där alltså staten avgör vad medborgare ska få ta del av, är unik i Sverige. Inte ens med de grövsta av brott har Sverige utövat internetcensur. Inte för propaganda, inte terrorism, inte ens barnporr. Senast staten försökte sig på

ett censurförsök var när utrikesminister Lai-la Freivalds utövade påtryckningar så att ett webshotell stängde ned en Sverigedemokratisk hemsida med Muhammed karikatyrer. Ingreppet ledde senare till att Freivalds fick lämna sin post. För i Sverige finns lagar om informationsfrihet och grundlagar om yttrandefrihet.

Därför var också beslutet i Europeiska unionens råd kontroversiellt för Sverige och därför lyckades regeringen förhandla in en brasklapp om att förordningen ska respektera medlemsländernas lagar. Alltså: Om det finns en svensk lag som går på tvärs med förordningen, triumferar svensk lag. Med detta undantag upplevdes förordningen riskfri för samtliga EU-länders regeringar, samtidigt som beslutet blev en viktig kraftmarkör mot Ryssland under krigets första dagar.

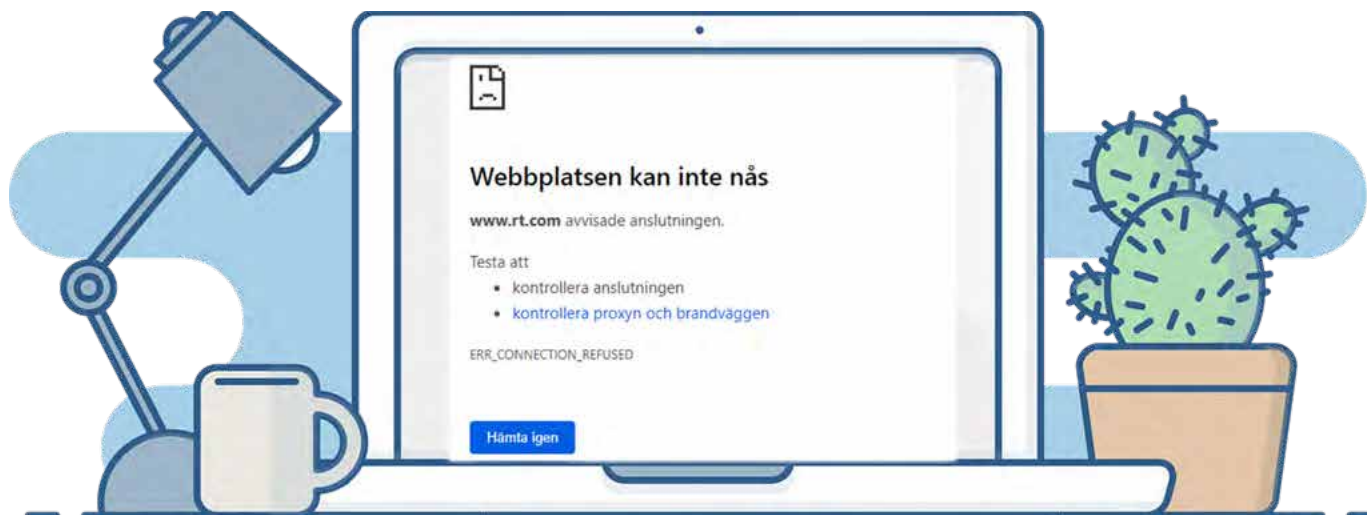
NYHETEN OM RÅDETS BESLUT drunknade bland övriga nyheter om kriget, men en dryg vecka senare uppmärksammades det. Då, i början av mars, hade Post- och telestyrelsen (PTS) skickat ut ett meddelande till samtliga svenska internetoperatörer och förtydligat att förordningen gäller i Sverige: "Att blockera innehåll i nät kan stå i strid med nätneutralitetsförordningen. Detta regelverk tillåter dock blockering om den krävs till exempel för att uppfylla kraven från EU. Den aktuella förordningen skapar ett sådant undantag", skrev myndigheten. Men ingenting nämndes om någon svensk grundlag, inte heller något om informationsfrihet. I en uppföljande intervju i Dagens Nyheter förtydligade PTS:

– Det här innebär att operatörerna förväntas genomföra den här blockeringen, säger pressansvarige Petter Öhrn.

DE STORA OPERATÖRERNA Telia, Tele2, 3 och Telenor kände sig samtliga tvingade att rätta in sig i ledet och stoppade

Foto: Josefin Casteryd Emanuel Karlsten kommissionen att de ryska

tillgången till ryska statsmedier. Reportrar utan gränser rasade mot censuren, kallade det "vansinnigt" och Journalistförbundet krävde att beslutet skulle rivs upp. Men Sveriges kulturminister visade istället uppskattning till de operatörer som följt förordningen och menar att det var rätt eftersom de ryska medierna "sprider rysk propaganda och desinformation".

Just den formuleringen fick juristen Daniel Westman, specialiserad på medierätt, att reagera. För propaganda är, i strikt mening, politisk information. Den kan vara rätt eller fel, men den är inte olaglig.

– Att börja allmänt prata om att det här inte är ett problem ur en yttrandefrihetssynpunkt för att det är falsk information eller propaganda, det är en oerhört farlig argumentation, säger Daniel Westman.

Westman menar att det är domstol som ytterst avgör frågan, men att det för honom är tydligt.

– Min uppfattning är att det här går alldeles för långt och är en alldeles för stor begränsning i yttrande- och informationsfriheten, säger Daniel Westman.

Men om experter anser att lagen är tydlig, varför respekterar varken myndigheter, operatörer eller ministrar den?

Emanuel Karlsten 2:a maj 2022

Relevanta Artiklar

Del 1: <https://emanuelkarlsten.se/sveriges-unika-censur-strider-mot-grundlagen-men-ingen-vill-ta-ansvar/>

Del 2: <https://emanuelkarlsten.se/svenska-censuren-myndighetens-otydliga-utredning-skrammer-operatorer-till-censur/>

Del 3: <https://emanuelkarlsten.se/unika-svenska-censuren-ministern-vill-att-grundlagen-respekteras-men-kan-inte-ge-vagledning-om-den/>

Extra: <https://emanuelkarlsten.se/facebook-flaggade-upp-min-text-om-censur-som-under-ryska-statens-redaktionella-kontroll/>

Facebook flaggade upp min text om censur – som "under ryska statens redaktionella kontroll"

BLAND ÖVERTRÄFFAR VERKLIGHETEN DIKTEN.

När jag idag postade första delen av min artikel om Sveriges unika censur, blev konsekvensen att Facebook märkte upp min post som "helt eller delvis under den ryska statens kontroll".

Det är en fullkomligt absurd situation. Som har sina förklaringar – som givetvis inte är tillräckliga.

...när jag skulle posta min första del i min artikelserie flaggar Facebook upp min Facebookstatus på följande sätt:

Flaggningen sker direkt under länken till denna sajt och förklarar alltså att "den här" länken "kommer från en utgivare som Facebook menar kan vara helt eller delvis under den ryska statens kontroll". Det lämnas inte ens utrymme för något annat än att länken skulle vara under rysk kontroll. ... Samma sak händer om man försöker dela min Facebookstatus. En ruta kommer upp som ifrågasätter om jag verkligen vill dela länkar till "Statskontrollerad media i Ryssland".

Det handlar så klart inte om min sajt, utan att Facebook känt av att jag i min text nämnt RT.com. Eftersom jag klistrat in hela artikeltexten i min Facebookstatus har också Rt.com där blivit en klickbar länk, vilket gjort att det fångats upp av Facebooks trubbiga system. Facebook Sverige har varit tillmötesgående och både utrett och påpekat att det antagligen handlar om just detta system och att det är ett misstag. Skulle jag posta igen och

ta bort "rt.com" kommer det inte flaggas. Men det är egentligen inte problemet. Problemet är dels att censuren är så känslig att det räcker att bara nämna rt.com för att den ska slå till. Och dels att jag i efterhand inte kan göra något åt märkningen. Inte ens när jag uppdaterat texten, lagt in ett blanksteg mellan "Rt" och ".com" försvinner varningarna och märkningen. Men de största problemen är följande:

1. De svepande, brännmärkande formuleringarna
Världens mäktigaste företag har ett system som tydligt brännmärker att redaktioner kan vara under statlig, rysk, redaktionell kontroll -...
2. Att det inte går att överklaga
Via "Läs mer"-knappen kommer man till en sida där man får mer information om hur Facebook har kommit fram till beslutet. ... märkningen är väl övervägd. Men vill jag överklaga? Ja, då hänvisas jag till en sajt – som inte finns:

Allt detta beror på ett EU som med sådan iver sträckt sig efter censur att det varit viktigare att blockera och stämpla än att säkerställa att grundlagsskyddade rättigheter inte kommer i kläm.

Den visar också problemet i varför sådana här beslut inte bäst förvaltas av det privata näringslivet. För de saknar incitament att upprätthålla offentlig debatt, kritik och journalistik.

Emanuel Karlsten 2:a maj 2022

kritiska eu-fakta | nr 2 | juni | 2022 **5**

Enligt en opinionsundersökning denna vår är 74 procent mot ett EU-medlemskap i Norge. Ukrainakriget har medfört att företrädare för Arbeiderpartiet och Høyre vill ha en ny EU-debatt. I artikeln som följer skriver Arne Byrkjeflot från norska Nei til EU, varför Norge inte skall gå med i EU. Byrkjeflots argument kan också läsas som goda skäl för att Sverige skall gå ur EU; Swexit.

EU är ännu inte en militärunion. De enskilda EU-länderna avgör både vapenförsörjning och hjälp till flyktingar.

DEN POLITISKE ORDFÖRANDE i Oslo Raymond Johansen (Arbeiderpartiet) och Høyrepartiets landsmöte vill ha en ny EU-debatt. Bägge motiverar detta med att både Ukrainakriget och klimatkrisen visar att självständiga nationer kommer till korta. Deras svar är ett federalt EU, som tar ledningen. Norge måste gå med i EU för att få inflytande. Att detta inflytande skulle innebära 13 av 705 platser i EU-parlament glömmer de att nämna.

EU är ännu inte en union på det militära området. Det är inte EU utan de enskilda medlemsstaterna som avgör både försörjning med vapen och hjälp till flyktingar. De stridsstyrkor som byggs upp skall var en del av NATO, men också kunna användas för skydda EU:s intressen. Det kan vara bra att minnas att alla EU:s ledande stater är gamla kolonialmakter med sina stormaktsintressen. Har Norge intresse av att försvara Frankrikes imperialistiska intressen i de gamla franska kolonierna som Mali? Det är fortsatt NATO som bestämmer förutsättningarna och är det centrala forumet för militärt samarbete. Det ryska angreppskriget på Ukraina är en dramatisk tillbakagång för arbetet att skapa en gemensam europeisk säkerhet. Massiv upprustning säkrar knappast freden. Ett Norge utanför EU har i denna situation ett större register att spela på i denna allvarliga situation. Vi har goda utvecklade samarbeten med europeiska länder både innanför och utanför EU. Grannsamverkan med Ryssland i norr måste hanteras både nu och efter kriget. Det är enklare än att gå via omvägen via Bryssel.

DÅ NORGE RÖSTADE om EU-medlemskapet 1994 existerade inte euron. Alla nya EU-medlemmar måste införa euron. Länder som Grekland och Italien blev försvarslösa då finanskrisen inträffade 2009. De kunde inte devalvera. Norge har skrivit ned kronan med 20 procent sedan finanskrisen, och det har stärkt norskt näringsliv. Man får leta länge efter ekonomer som vill byta kronan mot euron.

Ukrainakriget har ökat förståelsen för beredskap. Vi riskerar inte bara höga matpriser, vi riskerar också brist på mat. Fler och fler tar till orda för att bruka jorden i hela Norge och öka stödet till bönderna. Då är icke svaret norskt EU-medlemskap. Varken norska bönder eller norska lantbruksföretag kan överleva i ett EU-medlemskap, där det är marknaden som bestämmer priserna. Större delen av norskt jordbruk är dömt till att förlora i den konkurrensen.

Och vilka i Norge vill att havet runt om oss skall bli ett EU-hav? Med ett EU-medlemskap är det EU som tar över förvaltningen av världens viktigaste fiskeresurser och det är EU som fördelar kvoterna. Det är bara att glömma kravet om att få mer förädling av fisk i Norge, det kommer att bli det motsatta resultatet.

UKRAINAKRIGET HAR SPÄTT på de redan höga elpriserna. Ett införlivande i EU:s energunion och anslutningen till EU:s energibyrå ACER har öppnat upp ögonen för många. Hur kunde Norge, där genomsnittskostnaden per kilowattimme är 11,57 öre, få elpriser på flera kronor? Hur kan norska elpriser bestämmas av priset på gas och CO2-kvoter, när norska kraftföretag inte använder en liter gas och inte betalar en krona för CO2-kvoter? De flesta förstår att beslutet att bygga elkablar till England och Tyskland är olyckligt. Och att en anslutning till EU:s energunion och EU:s energibyrå ACER ser ut att göra det omöjligt att ta tillbaka politisk styrning av el och elpriser.

BARA GENOM ATT vara utanför EU kan Norge förvalta sina rika naturresurser för att bygga landet. Bara utanför EU kan vi ha en landsbygds politik som säkrar att det finns ljus i lugna byar och matberedskap för hårda tider. Bara utanför EU har vi en fiskeripolitik som kommer kustområdena till godo och som förvaltar fisken för all framtid. Bara utanför EU kan vi vara säkra på att den inhemska industrin får konkurrensfördel för att bygga nya gröna industrier som lägga grunden för framtiden.

Arne Byrkjeflot

Folkrörelsens medlemskonferens i Malmö 23-24 april 2022 **Världen är större än EU**

EU-politik och EU-motstånd Ja till alliansfrihet!

Foto: Mats Nordlund

Den 23-24 april samlades FNEU:s medlemmar på Kvarnby folkhögskola i Malmö för att diskutera EU-politik och EU-motstånd. Bland talarna märktes omvärldsanalytikern Mark Brolin, Helle Hagenau från Nei till EU i Norge, Bengt Åke Berg, vice ordförande för FNEU i Sverige och Lave Broch från danska Folkebevægelsen mot EU.

SOLEN SKEN OCH FÅGLARNA kvittrade i ett vårgrönt Malmö, när FNEU:s medlemmar samlades i den högst moderna byggnaden i Malmös utkant för att prata EU-politik och EU-motstånd. Detta mot bakgrund av den tragiska konflikten i Ukraina. Omvärldsanalytiker Mark Brolin var med online, från ett ännu grönare London där Brexit verkar gå precis enligt plan. Storbritanniens ekonomi är starkare än någonsin, trots att man lämnat unionen. London är fortfarande ett av världens största finansiella center och skottarna verkar ha givit upp sina självständighetssträvanden, åtminstone för ögonblicket, rapporterade Brolin. Enda molnet på himlen är oenigheten om Nordirlandsprotokollet, som inte verkar kunna få en snabb lösning och riskerar att leda till en eskalerande konflikt på den gröna ön. Helle Hagenau från norska Nei till EU berättade om deras starka folkrörelse, som samlar

cirka 20.000 medlemmar. De kan i allians med andra organisationer, till exempel fackföreningarna, sätta kraft bakom sina förslag och påverka implementeringen av de EU-direktiv, som vill tvinga Norge att anpassa sin lagar och regler efter unionens beslut. Bengt Åke Berg gav en exposé över Sveriges, EU:s, Rysslands och Ukrainas utveckling ur ett geopolitiskt perspektiv, med hjärtlandsteorin* i fokus. Något senare på eftermiddagen höll sedan Lave Broch från danska Folkebevægelsen sitt intressanta föredrag om den försvarspolitiska utvecklingen i EU och Danmarks undantag från EU:s försvarssamarbete, som inom kort blir föremål för en folkomröstning i vårt södra grannland.

Kärnlandsteorin eller Hjärtlandsteorin

är en teori som formulerades av den engelske geografen sir Halford Mackinder i början av 1900-talet. Teorin kan sammanfattas som:

- den som styr Östeuropa kontrollerar Hjärtlandet,
- den som styr Hjärtlandet kontrollerar Världsdön,
- den som styr Världsdön kontrollerar världen.

Enligt Mackinder kan världen delas in i två områden: "Världsdön" som är de sammanhängande kontinenterna Europa, Asien och Afrika, och "periferia öar" som inkluderar Amerika, Australien, Brittiska öarna och Japan

Wikipedia

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

EFTER ALLT DETTA var alla ganska hungriga och middag intogs på en av de trevliga restaurangerna vid Lilla torg, där det pratades EU-politik till långt in på kvällen. Morgonen därpå var det dags för en sammanfattande diskussion som av förklarliga skäl kom att fokusera på Nato, Ukraina och försvarspolitik. Folkomröstning eller inte folkomröstning om Nato var en av de återkommande frågorna, speciellt eftersom en majoritet av vår folkvalda riksdag är negativa till en folkomröstning i frågan. Hur ser EU-motståndet ut efter Ukrainakrisen? Inför det ryska hotet tvinnas vårt öde ännu fastare samman med den västliga alliansen och EU:s. Sida vid sida med Nato stärker EU sin gemensamma försvarspolitik, där Sverige deltar fullt ut. Med tanke på de militärpolitiska riskerna med att lämna alliansfriheten och de ansevärda medel som kommer att avsättas för militära satsningar och forskning kring vapenutveckling. Det blir säkerligen på bekostnad av andra offentliga satsningar inom till exempel sjukvård och äldreomsorg, så finns det anledning att ifrågasätta utvecklingen, säga nej till medlemskap i Nato och fortsätta kämpa för en folkomröstning om EU-medlemskapet.

Marie Ericsson

Folkrörelsens medlemskonferens i Malmö 23-24 april 2022

Världen är större än EU

Danmark folkomröstar om EU:s försvarssamarbete

Det är farligt om EU blir ett militärprojekt. Så tänkte Lave K. Broch, när han som student i slutet av 1991 började sätta sig in i Maastrichtfördraget, och förstod att EU hade ett mål om ett gemensamt försvar. Han är fortfarande medlem i Folkebevægelsen mod EU och kämpar för att Danmark ska behålla sitt försvarspolitiska undantag i den kommande folkomröstningen. Om detta berättade han på FNEU:s konferens på Kvarnby folkhögskola i Malmö 23-24 april.

EFTER ATT DANSKARNA hade gått med i EEC/EG (tidigare EU) 1973 kände de sig ofta svikna av politikernas löften, vilket enligt Lave var det en viktig faktor till att danskarna röstade nej till Maastrichtfördraget 1992. Danmarks nej till Maastrichtfördraget ledde till att de fick fyra undantag, för att de skulle kunna godkänna det. Ett av dem, det viktigaste enligt Lave Broch, är undantaget från EU:s försvarssamarbete. Den första juni i år blir det en folkomröstning om att avskaffa undantaget, vilket Folkebevægelsen är motståndare till. Lave tror att regeringen och deras samarbetspartners har valt tiden med

omsorg, för det är lättare att få danskarna att rösta ja till att avskaffa försvarsundantaget i krigstid.

– Det här är Danmarks viktigaste folkomröstning någonsin, eftersom den rör sig om liv och död, menar Lave. Det handlar om dansk suveränitet, om makten över försvarspolitiken ska ligga kvar i landet, eller om den ska flyttas över till EU. EU:s försvarspolitik är till största delen mellanstatlig, men vissa områden är redan idag överstatliga, det vill säga beslutas med kvalificerad majoritet. Lave fruktar att hela politikområdet med tiden kan bli överstatligt. De danska politikerna har då, för att få igenom beslutet, lovat danskarna att om försvarspolitiken blir överstatlig och Danmarks vetorätt försvinner, så ska de få möjlighet att avgöra frågan genom ytterligare en folkomröstning. Lave tvivlar dock på detta eftersom frågan inte ska skrivas in i lagförslaget, utan endast i ett tillägg. Han fruktar också att Danmarks andra undantag (till exempel de mot deltagande i EMU och rättsliga- och inrikesfrågor) kan vara hotade om det försvarspolitiska undantaget försvinner.

Folkrörelsens medlemskonferens i Malmö 23-24 april 2022

Världen är större än EU

EU HAR PÅ SENARE ÅR stärkt sitt militärpolitiska samarbete genom etableringen av PESCO, som betyder Permanent structured cooperation on security and defense och även utvecklat en militärdoktrin som kallas för den "gemensamma kompassen" ("den strategiska kompassen"), där man bland annat förespråkar att länderna ska undvika att använda vetorätten. Danmark står inte helt utanför då de medverkar i den Europeiska försvarsfonden för vapenforskning, dit de ska skicka 1,9 miljarder danska kronor fram till år 2027. Där har politikerna, enligt Lave, ansett att det handlar om industri- och forskningspolitik, som inte ingår i undantaget. Lave anser att det är en

komma att handla om jättestora summor till EU som istället kunde användas till, till exempel välfärdspolitik, åtgärder mot klimatförändringarna och fredarbete. Därför är det extremt viktigt att motståndarna till att ta bort Danmarks undantag vinner folkomröstningen. Lave har en egen idé om framtiden: Om vi inte går med i försvarssamarbetet kan vi i stället samarbeta med Norge. En del av min vision är att vi hellre ska stå tillsammans med norrmännen och jobba för fred än att vi ska bli en död fisk som följer med strömmen.

Marie Ericsson

Foto: Marie Ericsson

Lave K. Broch

lögn då försvarsfonden ingår i EU:s militära projekt och den strategiska kompassen, samt bidrar till att man utvecklar vapen som säljs till regimer, som konstant kränker de mänskliga rättigheterna. Till exempel Saudiarabien, som sen använder dem i Jemenkonflikten, en av de värsta humanitära kriserna i världen just nu och även till Ryssland. Han tycker därför att den danska regering redan har tullat på det försvarspolitiska undantaget, men menar ändå att Danmark idag inte är ett EU-land när det gäller EU:s försvarspolitik.

SVERIGE DELTAR ENLIGT LAVE i uppbyggnaden av EU:s militära samarbete, utan undantag (och utan nämnvärd debatt) och kommer Danmark med kommer också de att tvingas delta fullt ut i EU:s stridsgrupper, PESCO, Europeiska Försvarsbyrån och hela den militärpolitiska strukturen. Lave menar att det kan

VAD ÄR...

PESCO?

Det permanenta strukturerade samarbetet är sedan den elfte december 2017 ett försvarssamarbete inom Europeiska unionen som syftar till att fördjupa det försvarspolitiska samarbetet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Av EU:s 27 medlemsstater deltar 25 i PESCO. Danmark och Malta har av olika anledningar valt att stå utanför. Gemensamma beslut fattas med enhällighet, utom beslut som rör deltagandet av medlemsstater, som fattas med kvalificerad majoritet. PESCO grundades 2017. Den rättsliga grunden för det permanenta strukturerade samarbetet finns i artikel 46 i EU-fördraget samt i protokoll nr 10 som är fogat till fördragen. Den sjätte mars 2018 antogs en färdplan av de deltagande medlemsstaterna för genomförandet av PESCO och en förteckning över de ingående försvarsprojekten som idag är 60 stycken.

Strategiska kompassen?

Den strategiska kompassen är EU:s militärdoktrin som innehåller en gemensam bedömning av den strategiska miljön där EU verkar och av de hot och utmaningar som unionen står inför. Dokumentet innehåller konkreta och genomförbara förslag, med en mycket exakt tidsplan för genomförandet, för att öka EU:s förmåga att agera i krisituationer. Kompassen omfattar alla aspekter av säkerhets- och försvarspolitiken och är uppbyggd kring fyra pelare: handling, säkerhet, investeringar och partner.

Var är Europeiska försvarsfonden?

Europeiska försvarsfonden är en fond med syfte att koordinera och öka de nationella satsningarna på forskning och utveckling av vapensystem inom Europeiska unionen. Fonden var ursprungligen ett förslag från dåvarande ordförande för Europeiska kommissionen Jean-Claude Juncker 2016 och inrättades 2017. Fonden innehåller idag (enligt Lave Broch) cirka åtta miljarder euro.

[klipp & kommentarer]

DANIEL ELLSBERG, ÄR VISSSELBLÅSAREN som i sin ungdom arbetade för Pentagon och läckte hemliga dokument, de så kallade "Pentagon papers", som påverkade utgången i Vietnam kriget. Han varnar nu Sverige för att gå med i Nato.

I en intervju för Dagens Nyheter från den 12 maj säger han att:

– Kärnvapen är ju hörnstenen i försvarsalliansen. Natos kärnvapendoktrin bygger på att slå till först, "first use". Trots vetenskapen om att ett fullskaligt kärnvapenkrig skulle orsaka en nukleär vinter som skulle utrota den absoluta merparten av människosläktet. Han säger också att "Det är en självmordspakt ni ansluter er till", men han ändrar sig omedelbart

– Det rätta ordet är inte suicid (själv mord), utan omnicid (allas död).

Ellsberg vill se ett annat agerande från Sverige än att gå med i NATO och säger att:

– Sverige skulle kunna återupprätta sitt anseende som en nation som står för nedrustning och avspänning. Ett slags global moralisk pelare. I stället är ni nu beredda att liera er med de mörka krafterna som sysslar med kapprustning och hotar att utplåna mänskligheten.

Ellsberg nämner också den svenska försvarsindustrin och Saab.

– Jag tror inte västvärldens militärindustriella komplex är

Bild: Robert Nyberg

missnöjt. Inte så att de vill att anfallskriget mot Ukraina ska leda till en kärnvapenkonflikt. Men de är beredda att chansa, att dansa på vulkanens rand. Därför att de tjänar en massa pengar på kriget

I EN INTERVJU I SVERIGES RADIO den 12 maj säger Ellsberg angående ett uttalande från USA:s försvarsminister Lloyd Austin, om att försvaga Ryssland.

– Hur lång tid skulle det ta att försvaga Ryssland till en punkt där de inte kunde invadera Moldava eller Georgien, ett sekel? Kommer det någonsin att hända? Det är ett recept för oändligt krig. Vill Sverige verkligen inta en underordnad ställning under en sådan USA-politik?

DET FINNS ETT annat tänkbart scenario. En raket från Ryssland landar i ett Natoland och NATO/EU förklarar krig. Som Natomedlem kommer vi då delta i ett tredje världskrig.

NORDISK FOLKRIKSDAG Norden 2030

Visioner om en bärkraftig nordisk region

21 - 24 juli

Årets Nordisk Folkrikisdag hålls på Ljungskile folkhögskola i Bohuslän den 21 - 24 juli och Folkrorelsen Nej till EU kommer att medverka.

Huvudtemat är "NORDEN 2030 – VISIONER OM EN BÄRKRAFTIG NORDISK REGION".

Folkrikisdagen kommer att innehålla pass om Nordiskt fredssamarbete och Norden som fredspolitisk aktör. Den biologiska mångfaldens roll i en bärkraftig nordisk region kommer också att belysas liksom tänkbara scenarier för framtidens hållbara transporter, samt EU:s inverkan på allt detta.

Ljungskile Folkhögskola

Anmälan - gunillawinberg@gmail.com

Bastugatan 37, 118 25 Stockholm

Arr: Fritt Norden

Det fullständiga programmet kommer att finnas tillgängligt på Facebook (bland annat på Facebook-grupperna Folkrorelsen Nej till EU:s öppna debattsida samt på Fritt Norden – Sverige) inom kort.

Anmälan skickas till Gunilla Winberg, mailadress: gunillawinberg@gmail.com eller per vanlig post till Bastugatan 37, 118 25 Stockholm

Sista anmälningsdag är den 4 juli.

NYHETER I KORTHET

EU:s konferens om Europas framtid

I skymundan av den så kallade pandemikrisen och Ukrainakriget fortsätter EU att göra stora ansträngningar för att öka sina överstatliga ambitioner.

Hur många av oss medborgare har hört talas om Europaparlaments och EU:s konferens om Europas framtid, som främst har bedrivits i fyra så kallade paneler om 200 EU-medborgare i varje, som valts ut slumpmässigt från de 27 medlemsländerna? Denna konferens är ett övertydligt exempel på demokratins totala urholkning i EU. Av EU:s totala befolkning på cirka 450 miljoner medborgare har 800 personer valts ut för att få ett avgörande inflytande på EU:s framtid. Panelerna påstås spegla mångfalden av EU: geografiskt ursprung, kön, ålder, socioekonomisk bakgrund och utbildningsnivå. De fyra panelerna namnges som:

1. En starkare ekonomi, social rättvisa, sysselsättning och utbildning, ungdomsfrågor, kultur, idrott och digital omställning;
2. Demokratien i EU, värden, rättigheter, rättsstatsprincipen och säkerhet;
3. Klimatförändringar, miljö och hälsa;
4. EU i världen, migration.

Panelerna har tillsammans lämnat flera hundra rekommendationer för att stärka EU:s inflytande och kompetens över medlemsstaterna, vilka överlämnades på Europadagen, nionde maj, till ordförandena för EU:s institutioner i Strasbourg. Regeringscheferna i Europeiska rådet förväntas senare kunna besluta om långtgående förändringar i Lissabonfördraget enligt artikel 48 i fördraget om den Europeiska unionen utan att medlemsstaternas parlament tillfrågas.

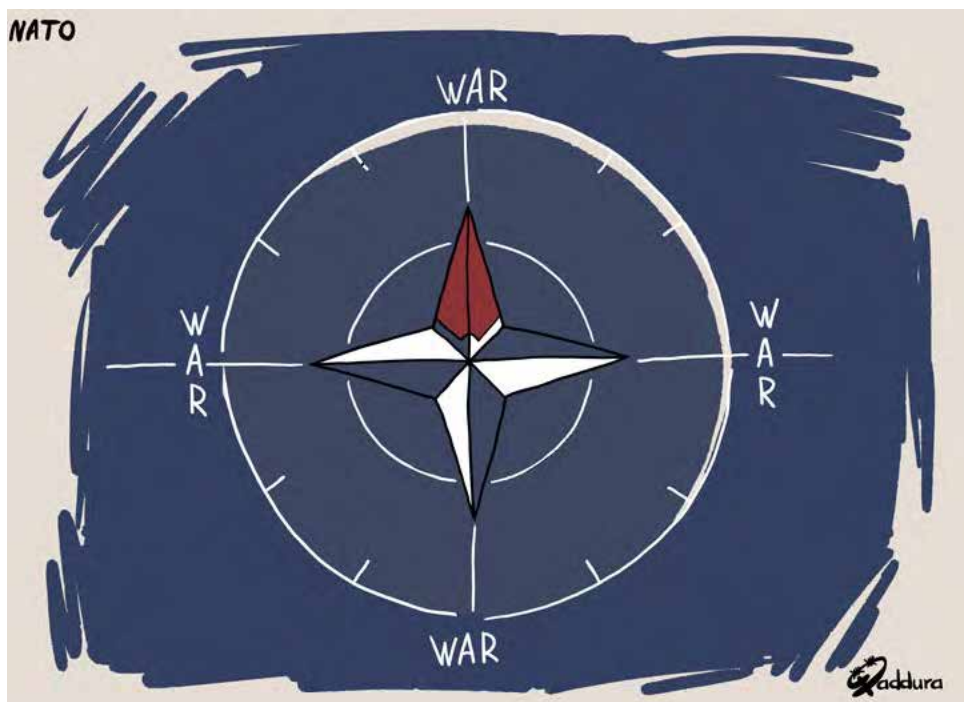
Få, utanför EU-byråkratin, har här i Sverige hört talas om denna konferens om Europas framtid eller läst något i media om den. Sverige säger sig under processen ha ordnat samråd med bland annat det civila samhället och arbetsmarknadens partner. Sveriges EU-minister Hans Dahlgren har besökt högskolor och universitet och har deltagit i torgmöten för att föra en dialog med medborgarna (!) och EU-ministern sägs också ha deltagit i medborgardialoger (!) i digitala medier. En verklig demokrati kräver att alla de fyra panelernas rekommendationer borde bli föremål för diskussion med medborgarna inför valet i september.

Ett globalt kontrollerat internet

USA och 60 partnerländer vill skapa ett globalt kontrollerat "sanningsinternet" skriver redaktören Torbjörn Sassersson för newsvoice.se den 30:e april. Sassersson refererar till en Deklaration för internets framtid (A Declaration for the Future of the Internet) som lanserades av Vita Huset den 28:e april.

Bland undertecknarna av deklarationen finns främst västländer. EU-kommissionen och samtliga EU:s medlemsstater inklusive Sverige finns bland de 60 partnerländerna, men inte Kina, Ryssland, och Indien.

Deklaration syftar till att skapa "ett enda sammankopplat kommunikationssystem för hela mänskligheten", ett globalt kontrollerat uppdrag som ska upprätthålla en öppen tillgång till en påstådd "informationsfrihet". Med ledning av hur EU, Big Tech och andra institutioner nu stänger ner möjligheten för människor att uttrycka sig fritt och tidningar att publicera oberoende journalistik, vet vi vad "informationsfrihet" egentligen betyder för våra makthavare, skriver Sassersson. Andrew Thornebrooke skriver för The Epoch Times att Vita Husets deklaration bekräftar utvecklingen av ett nytt globalt av Väst kontrollerat internet för att motarbeta ett växande hot från auktoritära stater som Kina och Ryssland.

Tecknaruppropet MOMENT 2022

"Instagram: @ahmad.qaddura"

En operativ EU armé

EU:s utrikes- och försvarsministrar godkände (inklusive Ann Linde och Peter Hultqvist) den 21:a mars en gemensam försvarsplan, den strategiska kompassen, som bland annat innebär att EU kommer att sätta upp en försvarsstyrka på 5 000 man. Detta är ett första historiskt beslut för att bygga ut en operativ militär styrka, dock mera blygsam än den som Frankrikes president Emmanuel Macron föreslagit. Arbetet med planen har pågått sedan 2020, då Europeiska rådet (tillsammans med Stefan Löfven) tog initiativet till den. Lettlands utrikesminister Edgars Rinkevics välkomnade beslutet med att säga att den "gemensamma försvarsplanen är en nödvändig verktygslåda för att EU skall bli en verklig geopolitisk försvars- och säkerhetsspelare tillsammans med NATO".

Jan-Erik Gustafsson

NATO SOM EU:s FÖRSVARSORGANISATION

Foto: Andrzej Hrechorowicz

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

Ur deklarationen från NATO-toppmötet i Warszawa 2016

121. Den Europeiska unionen förblir en unik och betydelsefull partner för NATO. Utökade konsultationer på alla nivåer och praktiskt samarbete i operationer och kapacitetsuppbyggnad har gett resultat. Säkerhetsutmaningarna i vår delade östra och södra grannskapsområden gör det än mer viktigt än tidigare att förstärka vårt strategiska partnerskap i en anda av full ömsesidig öppenhet, transparens och komplementaritet, samtidigt som organisationernas olika mandat, självständiga beslutsfattande och institutionella integritet respekteras mellan de två organisationerna.

122. Vi välkomnar den gemensamma deklarationen som gavs ut här i Warszawa av NATO:s generalsekreterare, Europeiska rådets ordförande, och ordföranden för EU-kommissionen, vilken skisserar en serie aktioner som de två organisationerna har för avsikt att göra tillsammans på konkreta områden, inklusive att bemöta hybridhot, cyberhot, maritim säkerhet, och övningar...

123. Vi välkomnar det Europeiska Rådets slutsatser från juni 2016, som anbefaller utökade samverkan mellan NATO och EU. Vi välkomnar också presentationen av EU:s globala strategi för utrikes- och säkerhetspolitik.

124. NATO erkänner vikten av ett starkt och mera motståndskraftigt europeiskt försvar, vilket kommer att leda till ett starkare NATO, hjälpa till att utöka säkerheten för alla allierade, och fostra en jämlik delning av bördorna, förmåner och ansvarstaganden som medlem i Alliansen. I detta sammanhang välkomnar ett stärkande av europeiskt försvar och krishantering som vi har sett påbörjas under senaste åren

NATO GRUNDADES 1947 och blev en viktig del av det kalla kriget. Talesättet att Natos syfte var att "hålla Sovjetunionen borta, amerikanerna inne och tyskarna nere" beskriver ett Väst Europa under USA:s ledning i det kalla kriget. Med murens fall 1989 och Sovjetunionens upplösning 1991 ändrades förutsättningarna för Nato när Warszawa-pakten upplöstes samma år. Nato började utvidgas till att totalt omfatta 30 medlemsstater, varav 21 är EU-medlemmar. Nato är formellt en mellanstatlig organisation men USA:s inflytande väger tungt i många frågor – mycket tungt.

Nato och EU har en mycket nära relation. Men många uppfattar det ändå som två separata organisationer, som är oberoende av varandra. Men en noggrannare läsning av Lissabonfördragets paragrafer om förhållandet mellan EU och Nato klargör det nära sambandet vilket i praktiken innebär att Nato fungerar som EU och EU-medlemmarnas försvarsorganisation.

Gemensam utrikes och säkerhetspolitik

Sedan den gemensamma marknaden bildades 1994 har EU-fördraget utvecklat EU:s ambitioner inom både utrikes och säkerhetspolitik. Idag har EU tagit över stora delar av medlemmarnas utrikespolitik, med en egen utrikesminister. Målet för EU:s säkerhetspolitik är egen strategisk autonomi. Därför har man bildat PESCO – ett mellanstatligt militärt samarbete syftande till en gemensam försvarsunion – som ett komplement till Nato.

Bild: Ulf Frödin

Hur samarbetet ska se ut är inte klart men kommer att ge EU betydligt större flexibilitet att agera i olika konfliktsituationer, där den nya stormakten har intressen. PESCO ger EU egna militära resurser och ett minskat beroendet av USA. EU får en starkare position som global aktör.

EU:s relation med Nato – regleras i EU:s grundlag,

EU:s relation till Nato är reglerad i EU:s grundlag, Lissabonfördraget i artikel 42 i Fördraget om Europeiska unionen. Där stadgas att EU respekterar de EU-medlemmar som är medlemmar i Nato. Lissabonfördraget framhåller att Nato är grunden för gemensamt försvar för dem som är medlemmar där. Då merparten av EU:s medlemmar samtidigt är en klar majoritet

UR Fördraget om Europeiska unionen (Lissabonfördraget)

Artikel 42

1. Den gemensamma säkerhets- och försvarspakten ska utgöra en integrerad del av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Den ska tillförsäkra unionen en operativ kapacitet som stöder sig på civila och militära resurser...

2. Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ska omfatta den gradvisa utformningen av unionens gemensamma försvarspolitik. Den kommer att leda till ett gemensamt försvar, när Europeiska rådet med enhällighet har beslutat detta...

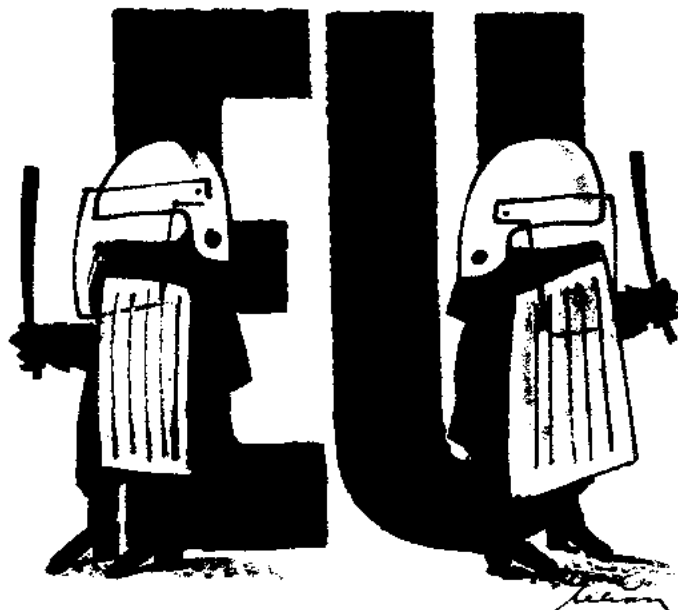
Unionens politik enligt detta avsnitt ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och den ska respektera de förpliktelser som vissa medlemsstater, som anser att deras gemensamma försvar förverkligas genom Atlantpaksorganisationen (NATO), har enligt Nordatlantiska fördraget och vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som upprättats inom den ramen.

3. Medlemsstaterna ska "ställa civil och militär kapacitet till unionen förfogande för att bidra till de mål som fastställs av rådet..."

Medlemsstaterna förbinder sig att gradvis förbättra sin militära kapacitet. Byrån för utveckling av försvarskapacitet och för forskning, anskaffning och försvarsmateriel (Europeiska försvarsbyrån, EDA) ska identifiera de operativa behoven, främja åtgärder för att tillgodose dessa, bidra till att identifiera och i förekommande fall genomföra varje åtgärd som behövs för att stärka försvarssektorns industriella och tekniska bas, delta i utformningen av europeisk politik för kapacitet och försvarsmateriel samt hjälpa rådet att utvärdera om den militära kapaciteten har förbättrats.

7. Om en medlemsstat skulle utsättas för ett väpnat angrepp på sitt territorium, är de övriga medlemsstaterna skyldiga att ge den medlemsstaten stöd och bistånd med alla till buds stående medel i enlighet med artikel 51 i Förenta nationernas stadga. Detta ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets och försvarspolitik

Åtagandena och samarbetet på detta område ska vara förenliga med åtaganden inom Nordatlantiska fördragsorganisationen, som för de stater som är medlemmar i denna också i fortsättningen ska utgöra grunden för deras kollektiva försvar och den instans som genomför det.

av Nato:s medlemmar, utgör Nato:s i klartext EU:s primära försvarsorganisation. Genom Pesco-samarbetet satsar nu EU stora summor på att samordna militär produktion inom EU.

Berlin plus

Redan 2002 avtalade EU och Nato om att EU ska ha möjlighet att få tillgång till Nato:s resurser för militär krishantering med det så kallade Berlin plus-avtalet. Med detta avtal får EU möjlighet att förfoga över Nato:s resurser om Nato själv inte vill agera. Därvid får EU tillgång till Nato:s planeringskapacitet och ledningsfunktioner med mera

EU och Nato i allt tätare samarbete

Sedan Nato-toppmötet i Warszawa 2016 har Nato utsett EU till ett "strategiskt partnerskap". EU-kommissionen deltar på flertalet Nato-toppmöten. I resolutionen från Nato-toppmötet i Warszawa 2016 är samarbetet med EU som överstatlig institution beseglade (se utdraget från Nato-uttalandet på förra sidan.

Per Hernmar

Bild: Lehån

EU:s handelspolitik – ett dödligt hot mot klimat och biologisk mångfald

OFFAST BETRAKTAS MILJÖ- OCH KLIMATFRÅGOR kontra handelspolitik som helt olika politikområden. På de stora FN-konferenserna träffas politikerna och ofta tävlar de med varandra om uttalanden om hur alarmerande klimatets utveckling är. Men ofta lever resultaten inte upp till retoriken. Sverige har 16 klimatpolitiska mål där man uppnått ett och för sex av dem har utvecklingen gått bakåt.

En viktig orsak till detta är de internationella regelverk och överenskommelser som hindrar en alternativ utveckling. Framför allt gäller detta det som kallas för handels- och frihandelsregler och avtal.

DENNA HISTORIA BÖRJAR

med de enorma summor som nyligen avkoloniserade länder i syd kunde låna för en billig peng på den internationella kreditmarknaden under 1960- och 1970-talen. När USA behövde stabilisera sin stagflationsekonomi* i början av 1980-talet höjde man sin ränta från fem till 18 procent. Plötsligt stod merparten av de fattiga länderna i syd men en enorm skuldbörda. Mexiko var först ut med att hamna inför en akut bankkras. Internationella valufonden (IMF) och institutionella långgivare erbjöd lån till dessa länder. Hjälpen villkorades med omfattande krav på avregleringar och priva-

tiseringar i Strukturanpassningsprogram (SAP)**. Här lades grunden till en avreglerad marknad i flertalet fattiga och medelinkomstländer. En liknande utveckling skulle samtidigt inledas i de rika länderna med introduktion av marknadsliberalism.

I VÄRLDSHANDELSORGANISATIONENS (WTO:s) regi fördes förhandlingar i den så kallade Doharundan för att åstadkomma avtal för att på bred front öka tillgången på marknader för de rikare länderna i det fattigare syd. Motsättningarna var hårda och förhandlingarna körde fast. EU kom därefter att istället satsa på avtal med namn som ACTA, TTIP med flera, vilka också mötte starkt motstånd. EU har senare satsat på avtal med

Bild: Robert Nyberg

enskilda länder där CETA-avtalet med Kanada är ett exempel. Den nya typen av avtal har tillförts avsnitt om EU:s värden, om miljö, klimat och rättvisa. Men dessa avsnitt har i praktiken haft lika liten betydelse som avsnitten om demokrati och mänskliga rättigheter, som finns i EU:s partnerskapsavtal med länder som Marocko, Algeriet, Egypten, Turkiet och på den ockuperade västbanken.

KÄRNAN I DESSA AVTAL är att säkra marknadstillträdet. Ett aktuellt exempel är Merkosur-avtalet med flera av länderna i Sydamerika. Detta är ett avtal som leder till ökad exploatering av områdena i Amazonas, där ökad kött- och sojaproduktion kommer att exporteras till EU, medan EU-länderna exporterar i sin tur kemikalier och maskiner till Sydamerika. Mycket av dessa så kallade 'frihandels-avtal', medför att de fattiga länderna tvingas satsa på export av jordbruksprodukter och råvaror. På så sätt blir dessa ekonomier ett komplement till ekonomierna i de mer utvecklade länderna. Förhållandet leder till industriellt jordbruk och råvaruexploatering för export. Internt skapar detta låg lönsamhet för småjordbruk och medför att en stor del av befolkningen samlas i de stora megastädernas slumområden. Ländernas egen livsmedelssäkerhet minskar drastiskt. Utvecklingen av icke kretsloppsanpassat exportjordbruk och gruvbrytning med mera, sker ofta genom att exploatera regnskog och savannmark, som båda är av avgörande betydelse för världens klimat och den biologiska mångfalden. De internationella läneinstituten håller de fattiga länder i ett påtvingat järngrepp, som under tiden kompletterats med de rika ländernas avtal om marknadstillträde. Detta omöjliggör för de fattiga ländernas att själva välja en självständig väg, för att säkra acceptabla sociala

Bild: Robert Nyberg

förhållanden, egen varaktig produktion och en hållbar nationell matsäkerhet. Dessutom gör alla dessa förhållanden det omöjligt att välja en för klimatet hållbar väg.

DESSA MARKNADSTILLTRÄDESAVTAL har ofta klausuler till skydd för utländska investeringar. Om stora internationella företag känner sig hotade eller kränkta av länders försök att införa begränsningar som hotar framtida vinster kan man stämma vederbörande stat. Vissa avtal har hemliga förlikningsdomstolar som ligger helt utanför rättssystemen och dömer ofta olika utan offentlig rättspraxis. Många länder, även rika länder tvingas i allt större utsträckning ta hänsyn till detta vid lagstiftning. Försök att lägga ner kärnkraft har i Tyskland lett till stora ersättningskrav från svenska Vattenfall och försök i Holland att lägga ner kolkraftverk har mötts på samma sätt. Detta är ett resultatet av införandet av investeringsskydd i den europeiska energunionen. Detta visar att vad som ofta betraktas som en icke-fråga i klimatpolitiken istället är ett avgörande hinder för en hållbar utveckling och ett närmast dödligt hot mot allt vad Paris-avtal och COP22*** med mera heter. Därför är det nu dags att till kraven på att fasa ut de fossila bränslena också ställa krav på att fasa ut alla handelsavtal och regelverk som i huvudsak bara är marknadstillträdesavtal som skapar överexploatering i den ena änden och överkonsumtion i den andra.

Per Hernmar

* Stagflation är när ökad inflation sammanfaller med försvagad tillväxt och ökad arbetslöshet,

** Strukturanpassningsprogram (SAP) är policyer som implementeras av Internationella valutafonden (IMF) och Världsbanken i utvecklingsländer som är i behov av omfattande utvecklingsstöd. Programmen består av riktlinjer och krav på omfattande privatiseringar av statliga tillgångar, avregleringar av landets ekonomi och nedskärningar i offentlig sektor.

***Förenta nationernas klimatkonferens 2016 (COP22) pågick mellan den 7 och 18 november 2016 i Marrakech, Marocko...Parisavtalet som trädde i kraft bara dagar före mötets öppnande.

Wikipedia

KRÖNIKA

Den osäkra säkerheten

DET ÄR SVÅRT att se skogen för alla träd som skymmer.

Sverige är på väg in i Nato och kommer att få ta del av den säkerhet som Nato erbjuder. Men vad är det för säkerhet? Kriget i Ukraina kommer för eller senare att resultera i en fred. Kanske en fred som ingen av parterna egentligen kommer att vara nöjd med. Men oavsett hur freden kommer att se ut är ändå frågan: kommer freden att lösa den underliggande konflikten?

Efter första världskriget kunde kriget avslutas med Versaillesfreden. Men löste freden problemen? De flesta historiker är nog överens om att den bidrog till att skapa förhållanden som också bidrog till uppkomsten av det revanschistiska Nazityskland och därmed även det andra världskriget.

Vilken är den underliggande konflikten gentemot Ryssland?

1. EU har genom aggressiv handelspolitik och partnerskapsavtal stängt ute Ryssland från många av sina handelspartner och från EU som helhet.
2. Nato, som består av 21 EU-medlemmar av totalt 30 medlemmar, har expanderat fram till Rysslands gränser.

Att isolera Ryssland under dess pågående invasion i Ukraina är en markering. Men på lång sikt kommer detta inte att lösa den underliggande konflikten. Risken är att fortsatt isolering främjar en ytterligare auktoritär och militariserande utveckling av den Ryska regimen. Att börja rusta och fortsätta den inleda vägen med aggressiv handelspolitik riskerar att i stället leda till ökade motsättningar. Och ökade motsättningar leder endast till ökad osäkerhet.

När kriget i Ukraina är över så är valet:

1. Korea-lösning; det vill säga eldupphör med i bästa fall konfliktfylldt kallt krig
2. Fred eller eldupphör med avsikt till normalisering och ömsesidig integration med handel med mera – utan att ge avkall på nödvändigheten av en framtida slutlig lösning.

Men det kräver att stormakterna ger utrymme för stöd till Ukrainas oberoende.

Sverige behöver ett folkligt försvar som kan försvara vårt territorium – inte en krigsmakt som är en del i ett stormaktsblock, som Nato eller EU:s kommande militärunion. Men lika viktigt är att man då håller sig borta från allianser med dessa stormakter och att man för en neutral och fredsbefrämjande säkerhetspolitik.

Per Hernmar

Posttidning B

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

**Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,
413 04 Göteborg**

GALLERIET/Karin Zaric Sunvisson
Tecknaruppropet MOMENT 2022

**TILL MAGDALENA
EN VÄLKOMSTPRESENT FRÅN NATO**